

Oqtay Rza,
şair, Əməkdar müəllim

Çətin məqamlarda özünü sına,
Qütbü də dolaşib gez yana-yana.
Gör necə yaraşır doqquz cür iqlim
Sərvətlər ölkəsi Azərbaycana!

Gah uzaq səfərdə, gah yaxındayam,
Ya Samur, ya Araz qırağındayam.
Bir böyük arzum var - dünyada möhkəm
Sülh adlı iqlimin sorayındayam!

Bir haray əsrlik səda olubdur,
Bağrıma sancılan cida olubdur.
...Zəngəzur pay kimi verilib yada,
Naxçıvan quruda ada olubdur.

Min-min ev tikilib "əsər" olacaq,
Beton bahalaşib mərmər olacaq.
Bakıya köçənlər axın-axındır -
Abşeron deyəsən şəhər olacaq...

Bir ölkə çox kasib, bir ölkə toxdur,
Bəd xəbər bağrıma sancılan oxdur;
Qoçuluq eyləyən dövlətlərdə var -
Niyə Türkiyənin atomu yoxdur?!

Deyirlər çox şeyi alma eyninə,
Adamı yandırır bilirsiniz nə?
Avropa Şurası razılıq verib -
Kişinin kişiylə evlənməyinə.

Göz verib sənə bu, mənə bu dünya
Gərək gülüstana dönə bu dünya.
Qədim zamanlarda sərhədsiz imiş,
Sərhədsiz olacaq yenə bu dünya!

"Rübai karvani, dördlük çələngi" silsiləsindən nümunələr

Terror, müharibə, göz yaşı, fəryad...
Saxta dərmanlar da çoxalıb qat-qat.
İlahi! Ya sağalt bəşəriyyəti,
Ya da insanlığı yenidən yarat!

Bəşərin birliyi bütöv, tam deyil,
Minnətli yaxşılıq ehtiram deyil!
Nə üçün ən güclü üç-dörd ölkənin
Başında duranlar düz adam deyil?!

Günəşlə bərabər yanar şam olsun,
Həmişə bol suyum, saf havam olsun;
Yeddinci qatından baxım səmanın,
Yer adlı planet yurd - yuvam olsun!

2

Qış xoş havalarda yaza çevrilir,
Donan su daşlaşıb buza çevrilir.
Xlor - boğucu qaz,
Natrium zəhər,
Birləşib süfrədə duza çevrilir.

Taleyin verdiyi qismətlərə bax:
Birinə səfəlet, birinə tac-taxt.
Qaranlıq düşməsə, axşam olmasa,
Hərə mürgüləyər istədiyi vaxt.

Qurumuş kəhrizə yenə su gəlsin,
Könlümə ilk bahar duyğusu gəlsin.
Gecənin məqsədi - tək insanın yox,
Hətta böcəyin də yuxusu gəlsin.

Kişinin elə bil naxışı yoxdur,
Acı söz desə də, qarışıq yoxdur;
Axşam düşənədək çaxan şimşəyin
Səsi, şöləsi var, yağışı yoxdur.

Yatır ağcaqanad duymadan heç nə,
Çovğunu qətiyyənlə almır vecinə;
Otuz dərəcəlik şaxtada ölmür,
Yayda qanımızı soracaq yenə...

Qan! Xoşun gəlirmi kim desə "qan-qan?"
Al-qızıl rəngindən yəqin razısan?
Bəlkə insanları qorxutmaq üçün
Bu qədər dəhşətli qıpqırmızısan?

Gərək fərqlənməsin iş ilə vədə,
Müdrək tövsiyənin əksidir hədə.
Bütöv - kristalın əlamətləri -
Sən demə eynidir zərrəsində də.

Özündə saxlayır neçə hali su -
Sirlə, əsərətlə, müəmmalı su.
Qar, yağış, buz, bulud, ildırım... olur
Ərzin ən qərribə mineralı su.

Qalın kitablar var - hikməti yoxdur,
Ölkə tanıyıram - milləti yoxdur.
Planet tapılıb - iki günəşli,
Heyf ki, şüurlu xilqəti yoxdur.

Qat-qat insaflıdır xəzri səmumdan,
Az deyil seçməyən çinqili qumdan.
Robot inciməsin - hardasa bərk-bərk
Köhnə tas yapışib köhnə hamamdan.

Az deyil müəmma, möcüzə, tilsim...
Gərək hər istedad parlaya bilsin!
Günəş meydanını dəyişir axşam -
Ay da, ulduzlar da nur yaya bilsin!

Qulagım eşidən, qəlbim duyandır,
Quzu mələyəndir, qurd ulayandır.
Xoruzun harayı, itin hümməsi -
Zülmətə bürünən kəndə həyəndir.

Su dönüb buxara - qalxıb göylərə,
Yuyunmaq istəyir aran, dağ, dərə.
... Yərə varlığını borc bilən bulud
Yağış olacaq ki, qayıtsın Yərə.

Külək qəzəblənib budaq sındırır,
Dənizi nehrə tək çalxalandırır;

Külək - dəyirməndə dən üyüdən güc,
Həm də bayrağımlı dalğalandırır.

Quzu mələməsi fəryad, həzin səs,
Maral balasına ahu deyilməz.
Beçə böyüdükcə xoruzlaşır,sa,
Körpə uzunqulaq nə adlanır bəs?

Zirvənin vüqarı zirvə qarıdır,
Qaya silsiləsi qədim "barı"dır;
Kəpəzdə tapdığın mərcanqulular
Tropik suların yadigarıdır.

Doğru söz söyləyən "axmaqdır" niyə,
Bumeranq qayıdan toxmaqdır niyə?
Pələngə ən yaxın qohum olsa da,
Pişiklər bu qədər qorxaqdır niyə?

Qaya daş dövründən yazılı qalıb,
Novruz əvvəlki tək Kosalı qalıb.
Tonqalın təzədən yandırılması
Son kibrit çöpündən asılı qalıb.

Yayın istisində tez əriyər buz,
Göy üzü həmişə olmur buludsuz.
Dayanıb od ilə su arasında -
Yaşaya bilmərik susuz və odsuz.

Qısa söhbətini eyləmə uzun,
Çaşıb canavara söyləmə quzu.
Aysberq böyükdür göründüyündən -
Qalır su altında onda doqquzu.

Şor bulaq sünbül də, gül də bitirir,
Qarışqa özündən çox yük götürür.
Mis naqıl xoşlayır xeyirxahlığı -
Ünvandan-ünvana işığı ötürür.

Yerdə ot cücərir - çiçək yaranır,
Səmada yeddi cür xoş rəng yaranır;
Qız bulud öpüşür oğlan buludla -
Lərzəli ildırım, şimşək yaranır.